

ICAM21 Congress

7.-10.09.2022

Architekturmuseum der Technischen Universität München

Triin Ojari

7.-11. septembril toimus Münchenis arhitektuurimuuseumide maailmaorganisatsiooni ICAM 21. konverents. Pandeemia tõttu jäänud pikema vahe tõttu oli kokkusaamine eriliselt sõbralik ja omavaheliste arutelude rohke. 2014. aastast juhatusse kuulunud Eesti Arhitektuurimuuseumile oli see viimane kord ICAMil juhatuse liikmena osaleda, sest kolme senise juhatuse liikme asemele valiti nende liikmeksoleku aja täitumise tõttu uued. Triin Ojari kuulus juhatusse alates 2014. aastast ja täitis Membership Secretary ülesandeid. Üheks olulisemaks tööloiguks oli osalemine uue ICAM kodulehe (<http://icam-web.org/>) tegemisel ja liikmete andmete korrastamisel.

Konverentsi raames toimub tavapäraselt ka ICAM üldkogu, kus muuhulgas võeti vastu ICAM põhikirja muudatusettepanekud. ICAM seni kehtinud põhikiri pärineb 1979. aastast, mil organisatsioon asutati. Triin Ojari ja Sofie de Caigny (Flaami Arhitektuurinstituut) poolt ette valmistatud muudatused kaasajastasid mitmeid põhikirja punkte, sh lisati punkt liikmete eetilise vastutuse ning säästlike tegevuspõhimõtete kohta.

Nelja päeva sisse mahtus viis teemapaneeli, mis kõik kajastasid muuseumide ja arhiivide toimimist muutunud kultuurikontekstis ning majandussituatsioonis. Vt programmi lähemalt:

http://icam-web.org/wp-content/uploads/2022/08/ICAM_2022_Program_Munich.pdf

Ühest küljest eelarvekärped, pandeemiast raputada saanud publik, nõue arvestada oma ökoloogilise jalajäljega, teisalt vajadus ümber hinnata nii senine arhitektuuriajalookirjutus kui ka kogumisprintsiibid. Kuumad teemad olid näiteks nn kriitiline katalogiseerimine ehk vajadus üle vaadata ja muuta fotode või projektide arhiivikirjeldusi, eemaldades täna solvavaks peetavaid sõnu või geograafilisi määratlusi. Millist tähendust omavad nn sekundaarsed dokumendid arhiivides – koopiad, dokumendid, trükised? Kuidas kaasata kogumisse feministlik vaatepunkt, dokumenteerida teadlikumalt naiste või muude seni esindamata kogukondade loomingut? Muuseumis tehtav näituse- ja uurimistegevus ei mahu küll akadeemilise maailma raamidesse, samas on neil kahel väga palju kokkupuutepunkte ning edukas kuraatoritöö või programm eeldab kursis olekut maailmaga väljaspool muuseumi seinu. Triin Ojari modereeritud lühiettekannete formaat Pecha Kucha andis sisuka ülevaate seitsme erineva arhitektuurimuuseumi või -arhiivi tegemistest üle maailma.

Suurem tähelepanu oli seekord ka Aasial, kus on tekkimas mitmeid muuseume, mille üheks osaks on arhitektuur (ja disain). Neist seni silmapaistvaim on möödunud aastal Hong-Kongis keset pandeemiat

uksed avanud M+, arhitektuurimuuseumi on ehitamas ka Taiwan ja Lõuna-Korea. Sealsed majad, eelarved ning ambitsioon omada rahvusvahelist kollektsiooni panid nii mõnegi kolleegi kadedalt pead vangutama, mastaapsete supermuuseumide aeg ei tundu samuti kaugeltki läbi olevat.

ICAMi võõrustanud Müncheni Arhitektuurimuuseumil oli endal väljas näitus 50. aastapäeva tähistanud Müncheni olümpiamängudest. Kaheksa aastat enne Moskvat toimunud mängudeks valmis rida hooneid, neist kõige olulisemana Frei Otto kavandatud ikooniline telkkatusega staadion, tänane UNESCO maailmapärand. Paralleele Tallinna purjeregatiga tekkis palju – sama teema tuleks ka siin ära teha.